

ROMÂNIA
JUDEȚUL TIMIȘ
MUNICIPIUL TIMIȘOARA
PRIMĂRIA
DIRECȚIA EDILITARĂ
SERVICIUL ADMINISTRARE MEDIU URBAN

STUDIU DE OPORTUNITATE

STUDIU PRIVIND STABILIREA SOLUȚIEI REFERITOARE LA
CONCESIONAREA SERVICIILOR PUBLICE DE SALUBRIZARE
ÎN MUNICIPIUL TIMIȘOARA

2006

CUPRINS

CAPITOLUL 1

DATE GENERALE

- 1.1.Denumirea studiului
- 1.2.Elaborator
- 1.3.Autoritatea contractantă
- 1.4.Obiectivul studiului
- 1.5.Cadrul legal

CAPITOLUL 2

SERVICII DE SALUBRIZARE

- 2.1. Prezentarea situației actuale
- 2.2. Organizarea serviciilor de salubritare
- 2.3. Desfășurarea și descrierea serviciilor de salubritare
- 2.4. Fundamentarea necesității și oportunității concesiunii serviciilor de salubritare
- 2.5. Motivația economico-financiară, socială și de mediu
- 2.6. Investiții necesare pentru modernizarea și dezvoltarea serviciilor de salubritare

CAPITOLUL 3

- 3.1.Concluzii și recomandări

CAPITOLUL 1

DATE GENERALE

1.1. Denumirea studiului

STUDIU PRIVIND STABILIREA SOLUȚIEI REFERITOARE LA DELEGAREA SERVICIILOR PUBLICE DE SALUBRIZARE PRIN CONCESIUNE

1.2. Elaborator

DIRECȚIA EDILITARĂ - SERVICIUL ADMINISTRARE MEDIU URBAN

1.3. Autoritatea contractantă

Consiliul local al Municipiului Timișoara.

1.4. Obiectivul studiului

Prezentul studiu are ca obiectiv stabilirea soluției privind delegarea gestiunii serviciilor publice de salubritate prin concesiune

1.5. Cadrul legal

Acest studiu este realizat în conformitate cu prevederile legale cuprinse în Hotărârea de Guvern 346/2004 pentru aprobarea Regulamentului cadru de delegare a gestiunii serviciilor publice de salubritate a localităților prin concesiune, ale Legii nr. 219/1998 privind regimul concesiunilor, ale Hotărârii Guvernului nr. 216/1999 pentru aprobarea Normelor metodologice - cadru de aplicare a Legii nr. 219/1998 privind regimul concesiunilor, ale Ordonanței Guvernului nr. 87/2001 privind serviciile publice de salubritate a localităților, aprobată cu modificări prin Legea nr. 139/2002.

S-a ținut cont, de asemenea, de prevederile legale din Regulamentul - cadru de organizare și funcționare a serviciilor publice de salubritate, aprobat prin HG nr. 433/2004 .

Legislația română cuprinde o serie de acte normative ce conțin prevederi referitoare la

serviciile publice de salubritate, necesare a fi cunoscute și aplicate, după cum urmează:

- 1 *Legea 215/2001 a Administrației Publice Locale și Legea 216/2002 privind modificarea art. 1. din legea anterioară;*
- 2 *Ordonanța Guvernului 87/2001 privind serviciile publice de salubritate a localităților, aprobată prin Legea 139/2002;*
- 3 *Legea 326/2001 privind Serviciile Publice de Gospodărie Comunală;*
- 4 *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 9/2002 pentru modificarea Legii nr. 326/2001;*
- 5 *Ordonanța Guvernului nr. 71/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local aprobată cu modificări prin Legea nr. 3/2003;*
- 6 *Ordonanța Guvernului nr. 21/2002 privind gospodărirea localităților urbane și rurale;*
- 7 *Hotărârea Guvernului nr. 373/2002 pentru înființarea și organizarea Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărie Comunală (A.N.R.S.C.);*
- 8 *Hotărârea Guvernului nr. 437/2004 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 373/2002 publicată în Monitorul Oficial nr. 310/07.04.2004;*
- 9 *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului;*
- 10 *Hotărârea de Guvern 1097/2001 privind constituirea Comitetului Interministerial pentru coordonarea integrării domeniului mediului la politicile și strategiile sectoriale la nivel național;*
- 11 *Ordinul 761/2003 al M.A.P.A.P.M. privind reorganizarea Gărzii de Mediu;*
- 12 *Ordinul 536/1997 al Ministrului Sănătății, pentru aprobarea Normelor de igienă și a recomandărilor privind modul de viață al populației;*
- 13 *Legea 98/1994 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele legale de igienă și sănătate publică;*
- 14 *Ordinul comun al Ministerului Industriilor și Resurselor 285/2001 și al Ministerului Administrației Publice 503/201 pentru aprobarea Normelor privind procedura de acordare, prelungire a autorizațiilor de colectare, valorificare și anulare a autorizațiilor de colectare și valorificare a deșeurilor;*
- 15 *Hotărârea de Guvern nr. 433/22.04.2004 privind aprobarea Regulamentului cadru de organizare și funcționare a serviciilor publice de salubritate;*
- 16 *Legea 100/26.05.1998 privind asistența de sănătate publică;*
- 17 *Legea nr. 538/11.10.2001 privind aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 61/2001 privind modificarea Legii Sanitar veterinare nr. 60/1974.*
- 18 *Legea nr. 374/11.06.2002 privind aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 90/2000 privind modificarea Legii Sanitare Veterinare nr. 60/1974.*
- 19 *Ordinul nr. 140/2003 al ministrului administrației publice pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea licențelor și a autorizațiilor în sectorul serviciilor*

- publice de gospodărie comunală, condițiile de suspendare, de retragere a sau de modificare a acestora;
- 20 *Ordonanța Guvernului nr. 65/28.08.2003* pentru modificarea Legii Serviciilor publice de gospodărire comunală nr. 326/2001;
 - 21 *Ordonanța Guvernului nr. 34* privind modificarea și completarea unor dispoziții legale privind serviciile publice de gospodărie comunală, publicată în Monitorul Oficial nr. 91 din 31 ianuarie 2004;
 - 22 *HG nr. 955/2004* pentru aprobarea reglementărilor – cadru de aplicare a *OG nr.71/2002*, privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local.

În continuare se vor analiza activitățile care fac obiectul serviciului public de salubritate, așa cum sunt enumerate în art. 4 din *Ordonanța Guvernului nr. 87/2001*, aprobată cu modificări prin *Legea nr. 139/2003*.

CAPITOLUL 2

SERVICII DE SALUBRIZARE

2.1. Prezentarea situației actuale

Serviciul de salubritate al municipiului Timișoara cuprinde, în principal, următoarele activități:

- 1 Salubritatea stradală - Salubritatea penetrațiilor și principalelor artere de circulație în municipiul Timișoara;
- 2 Salubritatea stradală - Igienizarea și salubritatea perimetrelor cartierelor: I.I. de la Brad, Calea Aradului Est-Vest, Mircea cel Bătrân, Matei Basarab, Bucovina, Circumvalațiunii, Zona Bogdăneștilor;
- 3 Colectarea deșeurilor menajere;
- 4 Salubritatea și dezapezirea Complexului Studențesc;
- 5 Salubritatea și dezapezirea stațiilor mijloacelor de transport în comun;
- 6 Încărcat, transportat și descărcat deșeuri solide depozitate neautorizat pe domeniul public și nivelat teren cu utilaj pe șenile;
- 7 Colectarea și transportul deșeurilor vegetale de pe raza municipiului Timișoara;
- 8 Colectarea, transportul și depozitarea deșeurilor menajere de la utilizatorii casnici – persoane fizice și asociațiile de proprietari/locatari, agenți economici și instituții publice.

Activitatea de colectare, transport și depozitare a deșeurilor menajere de la utilizatorii casnici – persoane fizice și asociațiile de proprietari/locatari, agenți economici și instituții

publice, activitatea de încărcat, transportat și descărcat deșeuri solide depozitate neautorizat pe domeniul public și nivelat teren cu utilaj pe șenile și cca. 60% din activitatea de salubritate a căilor publice din municipiul Timișoara, se efectuează de societatea mixtă public-privată, româno – germană SC RETIM ECOLOGIC SERVICE SA, societate la care Consiliul Local al municipiului Timișoara este acționar.

Un procent de 40% din activitatea de Salubritate a căilor publice, respectiv, străzile din cartierele din partea de nord a municipiului Timișoara și activitățile de salubritate și deszăpezire a Complexului Studențesc, salubritatea și deszăpezirea stațiilor mijloacelor de transport în comun și colectarea și transportul deșeurilor vegetale de pe raza municipiului Timișoara, se prestează de SC RSG SA, societate privată .

Aceste activități, cu excepția activității de colectare, transport și depozitare a deșeurilor menajere de la utilizatorii casnici, agenți economici și instituții publice, se prestează de către cele două societăți pe baza contractelor de prestării servicii încheiate cu Consiliul Local al Municipiului Timișoara, în urma licitațiilor deschise organizate conform OG. nr. 60/2001, privind achizițiile publice, aprobată prin Legea 212/2002.

2.2. Organizarea serviciilor de salubritate

A. Salubritate stradală

În prezent, această activitate se derulează în baza contractelor de prestări servicii încheiate cu 2 societăți comerciale:

1. SC RETIM ECOLOGIC SERVICE SA
2. SC RSG SA

B. Colectarea deșeurilor menajere

Această activitate este derulată în exclusivitate de SC RETIM ECOLOGIC SERVICE SA, care are încheiate contracte pentru prestarea serviciilor de colectare, transport și depozitare a deșeurilor menajere, cu utilizatorii casnici – persoane fizice și asociațiile de proprietari/ locatari, agenți economici și instituții publice.

2.3. Desfășurarea și descrierea serviciilor de salubritate

A. Salubritate stradală - Serviciul de salubritate stradală se desfășoară în scopul aducerii domeniului public - străzi, trotuare, zone pietonale, piețe publice, locuri de parcare,

precum și al suprafețelor anexe ale spațiilor de circulație în stare de curățenie și se realizează conform graficelor cu frecvența de execuție, prin efectuarea următoarelor activități:

- a) măturatul manual și mecanic a străzilor;
- b) întreținerea curățeniei străzilor;
- c) spălatul manual și mecanic a străzilor;
- d) stropitul mecanic a străzilor;
- e) curățirea manuală a rigolelor prin răzuire;
- f) încărcat și transportat deșeurilor stradale.
- g) preluat deșeuri la rampă

Municipiul Timișoara are o suprafață de 13.100 ha și o infrastructură stradală formată din 971 de străzi din care se salubriază manual și mecanic 575 de străzi.

Activitatea de măturat mecanic străzi, în municipiul Timișoara, se desfășoară numai în schimbul III, începând cu străzile și bulevardele din zona centrală și se continuă cu penetrațiile și străzile periferice, pe 7 trasee de măturat care cuprind un număr de 165 de străzi cu o suprafață de 765 000 mp.

Celelalte activități specifice se desfășoară în schimbul I conform graficelor cu frecvența de execuție stabilită pe străzile programate.

Salubritatea stradală

Descrierea activităților de salubritate stradală

Măturat mecanic străzi – Activitatea se desfășoară pe toată durata anului, de regulă pe timpul nopții, în condiții de circulație redusă, excepție făcând perioadele când carosabilul este acoperit cu zăpadă. Operațiunea constă în măturarea mecanizată cu mașini specializate echipate cu perii cilindrice și/sau circulare și se execută în zonele și pe străzile stabilite de beneficiar conform graficului stabilit de acesta. Deșeurile rezultate din această activitate se transportă și se depozitează la depozitul de deșeuri.

Suprafața care se recepționează se determină înmulțind lungimea străzii cu lățimea minimă de măturat.

Măturat manual străzi – Măturatul manual constă în măturatul rigolelor stradale, pe fiecare parte a străzii, pe o lățime de 2,2 m, măturatul parcarilor amenajate de-a lungul străzilor, adunarea diferitelor obiecte aruncate pe străzi, trotuare, parcuri și alte suprafețe, concomitent cu golirea coșurilor stradale. Deșeurile rezultate se depun în saci de polietilenă care se colectează și se transportă până sfârșitul programului de lucru la depozitul de deșeuri.

Operatorii sunt dotați cu echipamente de lucru și protecție în conformitate cu normele

specifice activității, echipamente, inscripționate cu numele operatorului.

Suprafața care se recepționează se determină înmulțind lungimea străzii cu lățimea suprafeței efectiv măturate.

Întreținerea curățeniei pe carosabil și trotuare - Lucrarea se desfășoară în cursul zilei și constă din întreținerea suprafețelor salubrizate, prin strângerea hârtiilor, a ambalajelor, crengilor și altor materiale aruncate ocazional pe stradă, pe trotuare și alveolele aferente, parcări sau alte suprafețe, inclusiv golirea coșurilor de hârtii.

Deșeurile adunate se colectează și se transportă la depozitul de deșeuri.

Suprafața care se recepționează se determină înmulțind lungimea străzii cu lățimea suprafețelor întreținute.

Spălatul și stropitul mecanic – Lucrarea constă, în spălatul rigolelor stradale și a trotuarelor cu autocisterna, cu furtunul cu jet puternic de apă, după executarea măturatului, având ca scop îndepărtarea stratului de praf sau noroi adunat la rigolele carosabilului sau pe trotuare, după ploile torențiale de vară. Se evită stropirea pereților imobilelor care mărginesc suprafețele spălate, vitrinele sau alte dotări. Stropitul se execută la solicitarea beneficiarului în scopul evitării formării prafului pe suprafețe salubrizate în prealabil.

Suprafața care se recepționează se determină înmulțind lungimea străzii cu lățimea suprafețelor efectiv spălate/stropite.

Ras manual la rigolă – Lucrarea se efectuează ori de câte ori este necesar, pe toată durata anului (făcând excepție perioada în care carosabilul este acoperit cu zăpadă sau gheață) și se execută cu razele sau lopata; pământul rezultat din răzuire se strânge în grămezi, se mătură suprafețele răzuite și activitatea se continuă cu transportul deșeurilor la depozitul de deșeuri

Suprafața admisă la plată se determină înmulțind lungimea străzii cu lățimea suprafeței efectiv curățate.

Transportul deșeurilor stradale - Deșeurile provenite din activitățile de salubritate se colectează și se transportă cu mijloace specifice și se depozitează la depozitul de deșeuri. Transportul deșeurilor stradale se realizează cu utilaje specifice, de tipul autocompactoare sau remorci basculante prevăzute cu prelată pentru a evita răspândirea deșeurilor pe timpul transportului.

Cantitatea transportată se determină în funcție de volumul benei de încărcare și se exprimă în mc.

Pentru a asigura o stare de salubritate corespunzătoare a carosabilului străzilor, pe trotuare și în zonele pietonale, activitățile de salubritate se desfășoară cu o frecvență stabilită în funcție de circulația pietonală și rutieră, astfel :

- zilnic

- de 2ori /săptămână
- de 3 ori /săptămână

B. Colectarea deșeurilor menajere

Principalii utilizatorii ai acestui serviciu sunt utilizatorii casnici – persoane fizice și asociațiile de proprietari/ locatari, agenții economici și instituțiile publice.

Prestarea acestui serviciu se realizează în prezent cu un număr de: 50 operatori și cu un număr de 22 utilaje specifice de colectare (autocompactoare) de diferite capacități.

Frecvența de colectare este stabilită astfel:

- o dată pe săptămână de la gospodăriile individuale
- de două ori pe săptămână de la asociațiile de proprietari
- conform contractelor în cazul agenților economici, instituțiilor publice – spitale , grădinițe, școli și piețe agroalimentare.

Serviciul se desfășoară pe bază de contracte încheiate între operatorul de servicii de salubritate SC Retim SA și utilizatorii casnici – persoane fizice și asociațiile de proprietari/ locatari, agenții economici și instituții publice.

În contract sunt stipulate următoarele elemente:

- 1 serviciul prestat
- 2 zilele de colectare
- 3 tariful unitar pentru serviciile prestate
- 4 obligațiile prestatorului
- 5 obligațiile beneficiarului
- 6 modalități și condiții de plată
- 7 durata contractului
- 8 soluționarea litigiilor

Precolectarea deșeurilor menajere la nivelul utilizatorilor se realizează în recipiente de tip europubelă cu capacitatea de 120l și 240l, dar și în recipiente atipice(butoaie din plastic sau metal, diverse lăzi, găleți, etc) în cazul gospodăriilor individuale situate în mai toate zonele de case din cartierele municipiului ex. Mehala, Ronaț, Iosefin, Elisabetin, Freidorf, Kuncz, Ciarda Roșie, Ghiroda Nouă, etc.

La nivelul utilizatorilor asociații de proprietari/locatari și agenți economici se constată, că numărul de recipiente de precolectare este insuficient în raport cu cantitatea de deșeuri generată și în raport cu ritmul de colectare, ceea ce duce la depozitarea deșeurilor și în jurul locațiilor pe care sunt amplasate recipientele, situație care creează un aspect insalubru în

majoritatea zonelor de blocuri de locuințe.

Deșeurilor menajere generate de toți utilizatorii și cele asimilabile acestora ce provin din industrie, comerț, sectorul public și administrativ se colectează amestecat, se transportă și se depozitează la depozitul de deșeuri de la Parța – Șag situat la o distanță de 7 km de Timișoara la intersecția DN5 cu DJ57.

Annual se colectează de la toți utilizatorii și se depozitează la depozitul de deșeuri cca. 680.000 mc de deșeuri, fără o separare la sursă a materialelor reciclabile(hârtie și carton, plastic - PET, ambalaje de sticlă, etc.) deși, potențialul de astfel de materiale reciclabile existente în volumul de deșeuri este apreciabil și în creștere, iar oportunitățile de valorificare a acestora pe piața materialelor reciclabile este favorabilă. Necolectarea separată a deșeurilor reciclabile reprezintă o pierdere de materiale și energie pentru economie în general și este necesară implementarea unor sisteme de colectare separată a tipurilor de deșeuri menționate mai sus.

Colectarea și transportul deșeurilor menajere de la populație și agenții economici, datorită impactului asupra mediului, a disconfortului pe care deșeurile îl creează asupra populației, se impune, ca activitatea să se desfășoare cu o anumită ritmicitate și cu respectarea legislației specifice, asigurând eliminarea fenomenelor de deteriorare a calității mediului, echilibrul ecologic și de calitate a vieții.

Pentru realizarea acestei activități, trebuie formulate strategii privind:

- asigurarea recipientelor de precolectare;
- asigurarea capacității de transport și optimizarea rutelor de colectare;
- colectarea separată a deșeurilor reciclabile de la utilizatori.

a. Recipiente de precolectare

Prima etapă în desfășurarea acestei activități o presupune alegerea și determinarea de către operator a tipului și numărului de recipiente standardizate necesare pentru precolectarea deșeurilor, corelate cu numărul de utilizatori și ritmicitatea de colectare.

În funcție de cantitatea de deșeuri generată și frecvența de colectare stabilită de operator se determină numărul de persoane ce vor utiliza un recipient de colectare.

Recipientele asigurate de operator trebuie să asigure protecția mediului și igiena la locul de amplasare prin etanșeitate, aspect și mobilitate de manevrare.

b. Asigurarea capacității de transport și optimizarea rutelor de colectare

Un program complet de modernizare și eficientizare a serviciului de colectare și transport a deșeurilor menajere, presupune asigurarea de operator a unei dotări tehnice cu autovehicule de generație nouă, cu capacitate și productivitate ridicată.

Trebuie astfel stabilită o planificare judicioasă a parcului auto pentru asigurarea colectării și transportului deșeurilor generate de producătorii de deșeuri în concordanță cu prevederile contractuale și cu frecvența de colectare stabilită prin graficele elaborate.

Pentru aceasta, periodic, în funcție de volumul transportat și norma de timp stabilită (prin cronometrare) se determină norma de producție (numărul de curse pe zi), care să asigure eficiența economică a fiecărui utilaj.

În funcție de cantitatea deșeurilor și de ritmicitatea de colectare stabilită pe categorii de utilizatori, se stabilesc graficele de colectare a deșeurilor și se optimizează rutele de colectare a fiecărui utilaj aflat în exploatare.

Un accent deosebit este pus pe exigența controlului privind respectarea graficelor precum și readaptarea lor în funcție de anotimp (perioada curățeniei generale în curți și în jurul blocurilor, anotimpul zarzavaturilor, a pepenilor etc.) sau de modificarea structurii utilizatorilor serviciului din zonele de deservire.

O permanentă preocupare este controlul exigent la plecarea în cursă și înapoierea în garaj privind starea tehnică, dotarea cu scule și anexele necesare executării activității (scule pentru curățire, truse sanitare, echipament de lucru și protecție etc.) Controlul se execută de personal de specialitate (șef atelier mecanic, șef de secție).

Totodată se urmărește realizarea unei evidențe exacte a activității zilnice a fiecărui autovehicul (ore lucru, foi de parcurs, bonuri de transport, km, numărul de curse, consumuri de carburant, lubrifiant etc.) centralizată pe lună.

c. Colectarea separată a deșeurilor reciclabile de la utilizatori

Potrivit legislației specifice în domeniu, autoritățile administrației publice locale sunt obligate să asigure salubritatea localităților prin: colectarea, transportul, tratarea, valorificarea și eliminarea finală a deșeurilor, inclusiv implementarea etapizată a colectării separate a deșeurilor reciclabile de la populație.

În prezent, în municipiul Timișoara deșeurile generate de utilizatori se colectează amestecat în recipiente standardizate, tip europubele cu capacitatea de la 120l; 240l; containere de 1,1mc etc.

Pentru colectarea separată a unor materiale reciclabile, Consiliul Local al municipiului Timișoara a aprobat în anul 2003 un număr de 37 de locații în vederea amplasării de containere de 1,1mc pentru colectarea deșeurilor reciclabile de la utilizatorii din zonele de blocuri de locuințe, însă cantitățile colectate anual pe tipuri de deșeuri sunt reduse, datorită faptului că deșeurile depuse în containere sunt însușite de diverse persoane care la rândul lor le colectează și le valorifică la centrele de preluare a materialelor reciclabile.

În vederea atingerii obiectivelor de colectare și valorificare a materialelor reciclabile (hârtie, carton, tipărituri, plastic – PET, recipiente de sticlă, etc.) prevăzute de legislația în vigoare și ținând cont de nivelul redus de educație ecologică, conștientizare și informare a populației referitoare la necesitatea de a colecta materialele reciclabile, recomandăm introducerea etapizată a sistemului de colectare duală a deșeurilor municipale respectiv, colectarea separată a deșeurilor biodegradabile sau umede și colectarea separată a deșeurilor reciclabile sau uscate urmată de sortarea și valorificarea acestora.

Sistemul se poate realiza cu ușurință prin introducerea la nivelul utilizatorilor a două tipuri de pubele, inscripționate cu tipurile de deșeuri și materiale reciclabile ce se colectează sau asigurate în culorile prevăzute de legislația în vigoare. După colectare deșeurile din pubela pentru colectarea deșeurilor reciclabile se pot transporta la o instalație modernă de sortare de mare capacitate, în care deșeurile să se sorteze pe tipuri materialele reciclabile.

Fracțiunea biodegradabilă conținută în pubela umedă se poate prelucra în instalații de compostare, instalații de prelucrare mecanico – biologice sau incineratoare. Aceste facilități pot fi realizate din fonduri locale în Parteneriat Public Privat, din fonduri ale U.E prin asociere a două sau mai multe entități publice. În paralel este necesară continuarea eforturilor în vederea identificării surselor necesare pentru închiderea depozitului neecologic actual de la Parța – Șag și realizarea unui depozit ecologic zonal.

În ce privește gestionarea deșeurilor rezultate din reparații în locuințe(moloz, resturi de materiale de construcție, obiecte și instalații sanitare uzate etc.),a altor deșeuri gospodărești, precum și a deșeurilor de echipamente electrice și electronice este necesară preluarea acestora de la cetățeni prin centre zonale de preluare amenajate și organizate în afara municipiului.

2.4. Fundamentarea necesității și oportunității concesionării serviciilor de salubritate

Primăria Municipiului Timișoara dorește realizarea prezentului Studiu de oportunitate în vederea analizării situației actuale și a oportunității de delegare a serviciilor publice de salubritate prin concesiune.

Principalele cerințe care se impun la realizarea studiului sunt:

- respectarea și aplicarea reglementărilor legislative în domeniu, care s-au armonizat cu legislația CE;
- necesitatea modernizării și asigurării unor servicii publice de salubritate eficiente și de calitate;
- necesitatea modernizării sistemului de gestionare a deșeurilor și a curățeniei stradale;
- dorința autorităților locale de a asigura un mediu de viață curat și sănătos locuitorilor municipiului Timișoara și de a face ca acest oraș să fie un model de referință în domeniu.

În acest context, au fost analizate, starea actuală și modalitățile de rezolvare a problemelor identificate în domeniul salubrității stradale și a colectării, transportului și depozitării deșeurilor menajere de la utilizatorii casnici – persoane fizice și asociațiile de proprietari/locatari, agenți economici și instituții publice.

2.5. Motivația economico – financiară, socială și de mediu

Deșeurile municipale generate sunt colectate la nivelul localităților de către municipalități, ele având prin lege această responsabilitate (Legea nr. 139/2002 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență nr. 87/2001 privind serviciile publice de salubritate a localităților).

Fiecare municipalitate/consiliu local are obligația să organizeze acest serviciu pentru populație, agenți economici și instituțiile publice de pe raza unității administrativ teritoriale.

Așa cum a fost deja menționat anterior, în municipiul Timișoara, activitatea de salubritate stradală și alte activități conexe de salubritate a domeniului public sunt desfășurate de cele două societăți menționate mai sus.

Dacă serviciul de salubritate stradală este finanțat integral de la bugetul local, în ceea ce privește serviciul de colectare și transport a deșeurilor menajere de la populație, agenți economici și instituții publice, acesta este gestionat și susținut financiar, în proporție de 100% de operatorul de salubritate SC Retim SA.

Ca atare, este necesară luarea în considerare a situației actuale și a efectelor posibile ce ar putea apărea ca urmare a concesionării acestor servicii.

Din punct de vedere social, pornind de la situația actuală, în care utilizatorii acestui serviciu

– asociațiile de locatari, persoanele fizice, agenții economici și instituțiile publice – au încheiat contracte, care sunt valide și în derulare, în cazul concesiunii acestui serviciu unui nou operator, trebuie luată în considerare ca atare, situația în care utilizatorii menționați mai sus, s-ar opune rezilierii contractelor și eventual, a schimbării condițiilor contractuale.

A. Salubritate căi publice

În urma licitațiilor organizate, în prezent, două societăți comerciale asigură desfășurarea acestei activități, în conformitate cu contractele de prestări servicii încheiate cu Consiliul Local al Municipiului Timișoara.

Operatorii serviciilor de salubritate trebuie să asigure și să elimine problema numărului insuficient de coșuri de deșeuri stradale, atât în locurile aglomerate cât și la periferii. De asemenea, sunt necesare investiții substanțiale în modernizarea utilajelor specifice de salubritate stradală (automăturătorii de capacitate mare, automăturătorii de capacitate redusă pentru zonele pietonale, alte utilaje multifuncționale) pentru a asigura o stare corespunzătoare de salubritate a rețelei stradale a municipiului.

Conform datelor furnizate, tabelul de mai jos sintetizează comparativ, situația tarifelor percepute de către firmele de salubritate și plătite de Primărie pentru realizarea acestui serviciu, pe tipuri de operațiuni.

Tabelul 1 Tarife medii percepute pentru serviciul de salubritate căi publice

Nr. crt.	Denumire operațiune	U/M	Tarif Euro cu TVA
1.	Măturat mecanic	1000mp	3,938
2.	Măturat manual	1000mp	2,768
3.	Întreținut manual trotuare	1000mp	1,918
4.	Spălat manual cu furtunul	1000mp	24,906
5.	Stropit mecanic străzi	1000mp	0,846
6.	Curățat manual rigole prin răzuire	1000mp	76,603
7.	Încărcat manual și transportat deșeuri stradale	mc	3,307
8.	Măturat mecanic cu automăturătoare de capacitate redusă 1,1mc	1000mp	2,509
9.	Preluat deșeuri la rampă	mc	3,873

Se constată, așadar, că exceptând operațiile de curățat manual rigole prin răzuire și spălat manual cu furtunul, operații care sunt sezoniere și se desfășoară de regulă, primăvara și

toamna, într-un interval redus de zile, următoarele tarife mai mari sunt cele aferente operațiilor de măturat mecanic, încărcat manual, transportat și preluat deșeuri la rampă, operații care se desfășoară pe tot parcursul anului.

Se observă, că toate aceste operații includ componente similare care, presupun utilaje specifice și ca atare costuri și investiții ridicate. Asigurarea unui serviciu de calitate la standarde europene și care să corespundă normelor naționale și UE de mediu, este posibilă numai cu investiții adecvate în dotări tehnice performante, corespunzătoare și cu asigurarea de personal instruit și suficient, adecvat pregătirii din punct de vedere profesional.

În ceea ce privește situația financiară, trebuie menționat că redevența stabilită pentru concesiunea acestei activități se va înregistra ca venit la bugetul local și deci, reprezintă o situație avantajoasă pentru completarea veniturilor la bugetul local.

Conform datelor deținute de Serviciul Administrare Mediu Urban din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara, situația cheltuielilor bugetare pe anul 2005 și 2006, pentru activitatea de salubritate a domeniului public, se structurează astfel:

Buget	2005	2006
Salubritate	73.780.000.000 rol	77.147.900.000 rol

În cazul delegării gestiunii serviciilor de salubritate prin contract de concesiune, impactul la nivel de angajați ai Primăriei este nul și ca atare, concesiunea nu poate afecta în mod direct situația și numărul angajaților.

Din punct de vedere al impactului de mediu, relația între un mediu curat și nivelul investițiilor este direct proporțională. Ca atare, cu cât acest serviciu este mai bine asigurat prin, mătura zilnică a străzilor, stropitul străzilor în sezonul cald pentru evitarea prafului, precum și prin colectarea și transportul deșeurilor stradale în vederea depozitării, cu utilaje performante, nepoluante, care să evite împrăștierea deșeurilor pe traseu precum și ridicarea prafului din atmosferă, cu atât mediul ambiant al municipiului devine mai curat și ca atare impactul asupra mediului este mai redus.

C. Colectarea deșeurilor menajere

Așa cum am arătat anterior, serviciul de colectare, transport și depozitare a deșeurilor menajere de la utilizatorii casnici – persoane fizice și asociațiile de proprietari/ locatari, agenți economici și instituții publice este asigurat în exclusivitate de operatorul de salubritate SC Retim Ecologic Service SA.

Din analiza prevederilor legislative rezultă obiectivele pe care trebuie să le îndeplinească autoritățile administrației publice locale în domeniul salubrității localităților, gestiunii deșeurilor și protecției mediului, dintre care:

1. Utilizarea numai de mijloace de transport adecvate naturii deșeurilor transportate, care să nu permită împrăștierea deșeurilor și emanații de noxe în timpul transportului, astfel încât să fie respectate normele privind sănătatea populației și a mediului înconjurător.

2. Asigurarea colectării separate a deșeurilor reciclabile de la populație, agenții economici și instituții publice, în vederea atingerii țintelor propuse de România pentru integrarea în Uniunea Europeană, și anume:

► Obiective de reciclare

- minim 60% pentru hârtie și carton, și minim 50% pentru metal din greutatea fiecărui tip de material conținut în deșeurile de ambalaj până la 31 decembrie 2008;
- minim 25% din greutatea totală a materialelor de ambalaj conținute în deșeurile de ambalaj, cu minimum 15% pentru sticlă, hârtie/carton și pentru metal, din greutatea fiecărui tip de material conținut în deșeurile de ambalaj până la 31 decembrie 2008;
- 15% din greutate pentru lemn și plastic până în decembrie 2011;
- 22,5% din greutate pentru plastic, până în decembrie 2013;
- 60% din greutate pentru sticlă, până în decembrie 2013;

► Asigurarea colectării deșeurilor reciclabile după cum urmează:

- 2004 – 2006 – experimentare (proiecte pilot), conștientizare publică;
- 2007 – 2017 extinderea colectării deșeurilor reciclabile la nivel național;

Toate aceste ținte trebuie privite ca necesar de investiții pe termen scurt și mediu, care asigură aderarea României la Uniunea Europeană.

Strategiile de dezvoltare a serviciilor publice de salubritate pe care operatorii privați le dezvoltă, sunt o garanție a îmbunătățirii confortului și calității vieții la nivel de comunitate.

Până în prezent, acest lucru este dovedit de faptul că:

- 1 Aproape toți locuitorii municipiului Timișoara beneficiază de servicii de salubritate;
- 2 Colectarea, transportul și depozitarea deșeurilor sunt asigurate în prezent cu utilaje și echipamente performante și conforme cu standarde europene;
- 3 A fost inițiat un sistem de colectare duală și o campanie de conștientizare și educație ecologică în acest scop.

În ceea ce privește serviciul de colectare, transport și depozitare a deșeurilor menajere de la utilizatorii casnici – persoane fizice și asociațiile de proprietari/ locatari, agenți economici și instituții publice, trebuie ținut cont de faptul că, în prezent, acesta este asigurat de SC Retim

SA, operator specializat și autorizat care a încheiat contracte de prestări servicii direct cu utilizatorii serviciului.

Întrucât, spre deosebire de celelalte activități de salubritate care sunt externalizate și finanțate de la bugetul local, serviciul de colectare, transport și depozitare a deșeurilor menajere de la utilizatorii casnici – persoane fizice și asociațiile de proprietari/ locatari, agenți economici și instituții publice deși externalizat, plățile acestui serviciu s-au făcut direct între furnizorul de serviciu și utilizatorii serviciului; așadar condițiile și implicațiile concesiunii sunt diferite, iar un impact social la nivel de populație, trebuie luat în considerare în eventualitatea preluării în concesiune a acestui serviciu de către un nou concesionar.

Trebuie de asemenea evaluate, în momentul concesiunii, riscurile acestei acțiuni, prin identificarea aspectelor legate de condițiile de prestare a serviciilor de salubritate precum și a plăților efectuate pentru realizarea acestora. În ceea ce privește impactul asupra mediului, ca și în cazul serviciului de salubritate stradală, există un raport direct între impactul asupra mediului și eficiența realizării colectării și transportului de deșuri menajere de la persoanele fizice și asociațiile de proprietari/ locatari, agenți economici și instituții publice.

Această eficiență trebuie să asigure, în principal, curățenia și igienizarea municipiului, prin:

- 1 Dotarea tuturor utilizatorilor cu recipiente standardizate de colectare a deșeurilor, inclusiv a deșeurilor reciclabile, asigurând capacitatea de înmagazinare necesară pentru intervalul dintre două colectări;
- 2 Implementarea programelor de colectare duală, etapizat în toate cartierele municipiului;
- 3 Stabilirea unei frecvențe corecte de colectarea a deșeurilor generate de utilizatori;
- 4 Colectarea și transportul deșeurilor menajere cu utilaje specifice și adecvate pentru a evita impactul acestora asupra sănătății populației și asupra mediului..

2.6. Investiții necesare pentru modernizarea și eficientizarea serviciilor de salubritate în municipiul Timișoara.

După cum a fost deja precizat, serviciul public de salubritate în municipiul Timișoara este în prezent asigurat, în totalitate de operatori menționați mai sus. Ca atare, Primăria municipiului Timișoara nu dispune nici de dotări tehnice specifice și nici de personal specializat pentru asigurarea acestui serviciu public de salubritate la standardele cerute de legislația specifică în domeniu.

Plecând de la premisa, că serviciul public de salubritate stradală ar fi prestat, în gestiune directă, de către un compartiment specializat din cadrul Primăriei municipiului, se poate ușor constata, că investițiile necesare asigurării unui serviciu de calitate ar putea fi greu suportate de către Consiliul local al Municipiului . Valoarea minimă a investițiilor pentru serviciul de

salubritate stradală este prezentată în tabelul de mai jos.

Denumire utilaj	Nr. utilaje (buc)	Preț unitar Euro/buc	Preț total (Euro)
Automăturătoare	7	200.000	1.400.000
Automăturătoare capac. redusă	5	80.000	400.000
Autostropitoare	5	60.000	300.000
Autovehicule de transport deșeuri	8	100.000	800.000
Aparatură de comunicare, stație centrală și portabile, aparate de telefonie mobilă, etc.	1	50.000	50.000
Autovehicul de control	1	8000	8000
TOTAL			3.038.163

În ce privește structura de personal necesară pentru asigurarea serviciului de salubritate, aceasta poate fi una minimală și se prezintă astfel;

- Șef serviciu - 1
- Adjunct șef serviciu - 1
- Șefi de formații de lucru - 8
- Conducători auto - 26
- Muncitori necalificați - 150
- Personal calificat pentru întreținere și reparații - 6
- Magazioner - 1
- Șef atelier reparații și întreținere auto - 1
- Șef parc auto - 1

TOTAL 195 persoane

Fără a face un calcul al salariilor personalului necesar și al taxelor și impozitelor necesare a fi plătite pentru salarii și fără a calcula costurile operaționale, respectiv, necesarul de carburanți, lubrifianți, piese de schimb, utilaje, scule și dispozitive necesare pentru dotarea atelierului de reparații și întreținere, sistemul de comunicare, spațiile necesare pentru clădirea administrativă și parcare utilajelor, mobilierul urban care trebuie asigurat, consumabilele necesare, se poate constata cu ușurință efortul financiar pe care Primăria ar trebui să îl suporte numai pentru achiziționarea utilajelor și dotărilor necesare în vederea asigurării unui serviciu public de salubritate eficient și la standardele cerute de legislația în vigoare.

CAPITOLUL 3

Concluzii si recomandări

1. Conform art. 5 din Regulamentului cadru de organizare și funcționare a serviciilor publice de salubritate aprobat prin H.G nr. 433/2004, serviciile de salubritate cuprind următoarele activități:

- ▶ Precolectarea, colectarea, transportul și depozitarea deșeurilor solide, cu excepția celor toxice, periculoase sau cu regim special;
- ▶ Înființarea și administrarea depozitelor ecologice pentru deșeur;
- ▶ Producerea de compost;
- ▶ Incinerarea deșeurilor;
- ▶ Măturatul și spălatul căilor publice;
- ▶ Curățarea și transportul zăpezii de pe căile publice și menținerea în stare de funcționare a acestora pe timp de polei, îngheț sau de ninsoare;
- ▶ Preselectarea, organizarea reciclării deșeurilor și valorificarea deșeurilor re folosibile;
- ▶ Dezinsecția, dezinsecția și deratizarea;

2. Activitatea de salubritate este reglementată atât de A.N.R.S.C. – Autoritatea Națională de Reglementare pentru Servicii Publice de Gospodărie Comunală cât și de autoritățile administrației publice locale, conform aceleiași HG nr. 433/2004, la art. 8, unde se precizează:

„Organizarea, reglementarea, conducerea, gestionarea, coordonarea, monitorizarea și controlul funcționării serviciilor de salubritate intră în atribuțiile autorităților administrației publice locale și ale A.N.R.S.C, conform competențelor și atribuțiilor stabilite de legislația în vigoare pentru fiecare autoritate.”

3. Salubritatea localităților este un serviciu public local de gospodărie comunală, conform Ordonanței 87/2001 privind serviciile publice de salubritatea localităților precum și Hotărârii de Guvern nr. 433/2004 pentru aprobarea Regulamentului cadru de organizare și funcționare a serviciilor publice de salubritate.

4. Această activitate este reglementată atât de Ordonanța nr. 87/2001 privind serviciile publice de salubritate a localităților precum și de Hotărârea de Guvern 433/2004 pentru aprobarea Regulamentului cadru de organizare și funcționare a serviciilor publice de salubritate.

5. Conform art. 9, Secțiunea 1 a Ordonanței nr. 87/2001 privind serviciile publice de salubritate a localităților precum și art. 11, secțiunea 1 a pentru aprobarea Regulamentului cadru de organizare și funcționare a serviciilor publice de salubritate, gestiunea serviciilor de salubritate se realizează în următoarele modalități:

- ▶ Gestiune directă;
- ▶ Gestiune indirectă sau gestiune delegată;

6. Conform Ordonanței nr. 87/2001, art. 13, punctul 2, investițiile necesare în vederea dezvoltării și modernizării infrastructurii serviciilor de salubritate se pot asigura atât prin apelarea la credite interne și/sau externe sau încredințarea acestora unor investitori privați cărora le pot concesiona serviciul respectiv pe o perioadă limitată.
7. Până la data realizării prezentului studiu, în urma analizei situației actuale, se poate concluziona că, în cazul municipiului Timișoara, Primăria a optat pentru soluția externalizării acestor activități, deci a delegării gestiunii, prin încheierea de contracte de prestări servicii cu operatori privați, care au situația financiară și dețin personalul și dotările necesare asigurării acestor servicii conform legii.
8. Aceste contracte sunt însă încheiate pe o durată limitată, de numai doi ani, în urma unor licitații desfășurate în baza OUG.60/2001 privind achizițiile publice, legislație nespecifică serviciilor publice de salubritate, situație care creează atât costuri anuale și timp consumat pentru Primărie, cât și o situație de incertitudine și nesiguranță pentru operatori. Aceștia nu au garanția investițiilor pe termen lung, datorită incertitudinilor legate de rămânerea pe piață și deci a posibilităților recuperării investițiilor.
9. Varianta gestionării directe, în condițiile în care nivelul minim al investițiilor se ridică la aprox. 3.100.000 Euro, iar costurile operaționale la aprox. 10.000.000 Euro/an, nu este o soluție fezabilă.
10. În varianta gestiunii indirecte, se parcurg următorii pași:
 - ▶ Stabilirea procedurii de delegare a gestiunii;
 - ▶ Elaborarea Caietului de Sarcini;
 - ▶ Desfășurarea licitației, conform procedurilor prevăzute de legislația în vigoare;
 - ▶ Încheierea contractului de concesiune.
11. În cazul gestiunii indirecte, legislația prevede două modalități:
 - a. contract de concesiune
 - b. contract de parteneriat public – privat (PPP).

a. Varianta concesionării serviciului

12. Concesionarea serviciului de salubritate va oferi garanții:
 - **pentru operator** – prin posibilitatea recuperării investițiilor pe durata contractului de concesiune,
 - **pentru Primăria municipiului** – care:
 - a) - va avea posibilitatea implementării Planului Local privind Gestionarea Deșeurilor și a atingerii țintelor impuse prin legislația națională;
 - b) - va impune și urmări realizarea unor indicatori de performanță a concesionarului;
 - c) - va obține redevența ca venituri suplimentare la bugetul local.
13. În cazul optării pentru delegarea serviciilor publice de salubritate prin contract de concesiune conform art.4 lit. a din HG.nr.346/2004 pentru aprobarea Regulamentului

- cadru de delegare a gestiunii serviciilor publice de salubritate a localităților, a HG nr. 955/2004 pentru aprobarea Reglementărilor – cadru de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 71/2002, privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local autoritatea locală are obligația de a aplica una din procedurile de mai jos:
- ▶ Licitatie publică deschisă, respectiv procedura prin care orice persoană fizică sau persoană juridică de drept privat, română sau străină, poate prezenta o ofertă.
 - ▶ Licitatie publică deschisă cu preselecție, respectiv procedura care se desfășoară în două etape distincte și prin care numai candidații selectați de către autoritatea contractantă în prima etapă sunt invitați să depună oferte.
 - ▶ Negociere directă, respectiv procedura aplicabilă în cazul în care nu a fost desemnat nici un câștigător în urma celei de-a doua licitații publice.
14. Conform Ordonanței 87/2001, cât și HG 433/2004, în cazul gestiunii delegate, autoritatea publică poate apela la unul sau mai mulți operatori de servicii publice, cărora le încredințează gestiunea serviciilor de salubritate, precum și administrarea și exploatarea sistemelor publice necesare în vederea realizării acestora. În cazul municipiului Timișoara, pentru ușurarea și ameliorarea condițiilor de negociere și ulterior de contractare, este recomandabil, să se opteze pentru gestiunea delegată a serviciilor publice de salubritate către un singur operator, care să poată asigura toate serviciile de salubritate prevăzute de legislația specifică în domeniu și salubritatea unitară și în regim de continuitate a întregului municipiu.
15. Pentru municipiul Timișoara se recomandă varianta de licitație publică deschisă, respectiv, procedura prin care autoritatea publică locală, poate apela, pentru realizarea serviciilor de salubritate la unul sau mai mulți operatori de servicii publice, cărora le încredințează, în baza unui contract de delegare a gestiunii prin contract de concesiune, gestiunea propriu-zisă a serviciilor de salubritate care să asigure salubritatea unitară și în regim de continuitate a întregului municipiu.
16. În funcție de strategia adoptată de către Primăria Municipiului Timișoara, se vor stabili programe de dezvoltare cu privire la investițiile necesare ce urmează să fie realizate anual de către concesionar.
17. În urma licitației se va desemna un operator, în funcție de:
- ▶ criteriile de performanță tehnică și financiară ale operatorului;
 - ▶ obiectivele de dezvoltare regională;
 - ▶ investițiile în modernizarea și eficientizarea serviciilor;
18. Conform art. 12 lit. b din Ordonanța 87/2001: „*Consiliile locale sau județene pot delega integral sau parțial numai activitățile de operare, gestionare și administrare a serviciilor publice de salubritate, pregătirea și realizarea investițiilor aferente acestora, precum și colectarea sumelor datorate de utilizatori*”. Trebuie precizat că până în prezent, operatorii au încheiat direct contracte de prestări servicii cu persoane fizice și juridice și au asigurat colectarea directă a tarifelor aferente.

19. În ceea ce privește încasarea prestațiilor efectuate, se recomandă ca, în cazul în care se optează pentru concesionarea acestor activități, ele să fie colectate direct de către operator de la toți utilizatorii de pe raza municipiului.

20. Redevența minimă recomandată în cazul concesionării acestor servicii, este de 1,5% din valoarea încasată anual de operator, pentru serviciile concesionate pe raza municipiului Timișoara, ținând cont de faptul că Primăria nu deține nici un fel de dotări pentru asigurarea acestui serviciu iar valoarea investițiilor necesare este foarte ridicată.

În ceea ce privește durata contractului de concesionare, având în vedere serviciile concesionate, se recomandă o durată de 8 ani conform art. 13, alin. 2, punctul b. din OG. nr. 87/2001 privind serviciile de salubritate a localităților, aprobată prin Legea nr. 139/2002.

COORDONATOR STUDIU
DUMITRU ANDOR - DIRECTOR DIRECȚIA EDILITARĂ

ECHIPA DE REDACTARE
VASILE CIUPA - ȘEF SERVICIU ADMIN.MEDIU URBAN
ADRIAN PUȘCAȘ - CONSILIER